

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

'Bursa İl Emniyet Müdürlüğünde polis memuru olarak görev yapan davacının, kurumlar arası nakil yoluyla Mersin Orman Bölge Müdürlüğü'ne mühendis olarak atanmasına 'muvafakat' verilmemesine ilişkin Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 18.02.2009 tarih ve 36587 sayılı işleminin iptali istemiyle açılan davada, uygulanacak olan 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Hakkında Kanun'a Ek 24. maddesi Anayasa'ya uygunluk yönünden incelenerek gereği görüldü:

06.05.2005 gün ve 25807 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5336 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile eklenen 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Hakkında Kanun'un Ek 24. maddesinin 5. fıkrasında; 'Polis meslek eğitim merkezlerinde eğitimlerini başarı ile tamamlayanlar, Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarına aday polis memuru olarak atanırlar. Bu şekilde atananlar, atanma tarihinden itibaren altı yıl süreyle başka kurumlara nakil yoluyla atanamazlar.' hükmüne yer verilmiştir.

Olayda, yukarıda anılan hüküm nedeniyle davacının Orman Genel Müdürlüğü'ne mühendis olarak atanması için davalı idare tarafından muvafakat verilmediği anlaşılmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 5. maddesinde Devletin temel amaç ve görevleri, 'Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak' şeklinde belirtilmiştir

Yine Anayasa'nın kamu hizmetlerine girme hakkını düzenleyen 70. maddesinde 'Her Türk kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez' hükmüne yer verilmiş bulunmaktadır.

Anayasa'nın 13. maddesinde ise, kamu hizmetlerine girme hakkı da dahil olmak üzere, temel hak ve özgürlüklerin ne şekilde sınırlandırılacağı düzenleme altına alınmıştır. Buna göre, Anayasa'nın 'Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlanması' başlığını taşıyan 13. maddesi uyarınca temel hak ve hürriyetler özlerine dokunulmaksızın, yalnızca Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilecek, bu sınırlamalar Anayasa'nın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamayacaktır.

Görülmekte olan davada uygulanması gereken yasa hükmü olan 3201 sayılı Kanun'un Ek 24. maddesinin 5. fıkrası, bu madde uyarınca atanan polis memurlarının atanma tarihinden itibaren altı yıl süreyle başka kurumlara nakil yoluyla atanamayacaklarını öngörmektedir. Böylece en az dört yıllık yüksek öğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olduktan sonra 3201 sayılı Kanun'un Ek 24. maddesi gereğince polis memuru olarak atanan bir kimse 6 yıl boyunca Emniyet Teşkilatı bünyesinde görev yapmak durumunda kalacak, yükseköğretim kurumundan mezun olduğu alanda görev yapmak istemesi durumunda başka bir kamu kurumuna kurumlar arası muvafakat

yoluyla naklen atanamayacaktır. Diğer taraftan 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 97. maddesinde yer alan ve devlet memurluğundan çekilenlerin 6 ay boyunca tekrar devlet memurluğuna alınmayacaklarını öngören hüküm dikkate alındığında, bu kimselerin polis memurluğundan istifa etmek suretiyle bir başka kamu kurumunda görev alabilmeleri de söz konusu olamayacaktır. Dolayısıyla 3201 sayılı Kanun'un Ek 24. maddesinin 5. fıkrasında yer alan söz konusu düzenleme, en az dört yıllık yüksek öğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olduktan sonra 3201 sayılı Kanun'un Ek 24. maddesi gereğince polis memuru olarak atanan kimselerin atanma tarihinden itibaren altı yıl boyunca bir başka kamu kurumunda ve mezun oldukları alanda çalışmalarını engelleyici sonuç doğurmaktadır. Bu çerçevede 3201 sayılı Kanun'un Ek 24. maddesi gereğince atanan kamu yönetimi bölümü mezunu bir polis memurunun kaymakam, hukuk fakültesi mezununun hakim ya da olayımızda olduğu gibi mühendislik bölümü mezunu bir polis memurunun mühendis olarak bir kamu kurumunda görev alması 6 yıl boyunca engellenmiş olmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 5. maddesi uyarınca, Devlet, bireyin maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmakla görevlidir. Bir insanın eğitim gördüğü spesifik bir alanda çalışmasının, özellikle nitelikli ve uzmanlığa yönelik eğitim veren bir yükseköğretim kurumundan mezun olan kimsenin eğitim aldığı alanda görev yapmasının onun maddi ve manevi varlığının gelişmesi ile yakın ilişki içerisinde olduğu açıktır. Bu durumda bireylerin eğitim gördükleri alanda istihdam edilmelerini kısıtlamak suretiyle maddi ve manevi varlıklarının gelişmesini sınırlandıran yasal düzenlemeler Anayasa'nın (Devlete insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlama ödevini yükleyen) 5. maddesi ile bağdaşmamaktadır.

Yine Anayasa'nın 13. ve 70. maddeleri gereğince, her Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı kamu hizmetlerine girme hakkına sahip olup, bu hak ancak 70. maddede belirtilen özel sınırlama sebebine yani görevin gerektirdiği niteliklere bağlı olarak sınırlandırılabilir. Anayasa'nın 70. maddesinde kamu hizmetine girme hakkı için özel sınırlama sebebi olarak öngörülen 'görevin gerektirdiği nitelikler' kavramı ile girilecek kamu hizmetinin gerektirdiği özelliklerin kastedildiği, kişilerin daha önce girdikleri ve çalışmakta oldukları kamu görevinin niteliklerinin ise bu kapsamda bulunmadığı açıktır. Dolayısıyla 3201 sayılı Kanun'un Ek 24. maddesi uyarınca atanan polis memurlarının bir başka kamu hizmetine girmeleri konusunda getirilen ve girilecek kamu hizmetinin gerektirdiği özelliklerden kaynaklanmayan kısıtlamalar, Anayasa'nın 70. maddesinde güvence altına alınan kamu hizmetine girme hakkının Anayasa'nın 13. maddesine aykırı olarak sınırlandırılması sonucunu doğurmaktadır.

Sonuç olarak; yukarıda açıklanan nedenlerle, 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Hakkında Kanun'un Ek 24. maddesinin 5. fıkrasının; 'Bu şekilde atananlar, atanma tarihinden itibaren altı yıl süreyle başka kurumlara nakil yoluyla atanamazlar' kısmının Anayasa'nın 5, 13 ve 70. maddelerine aykırı olduğu kanaatiyle re'sen Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına, dosyada bulunan dava ve savunma dilekçeleri ile eklerinin onaylı örneklerinin Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na gönderilmesine, anılan Mahkemece bir karar verilinceye kadar veya dosyanın anılan Mahkemeye gidişinden itibaren beş aylık sürenin dolmasına kadar davanın bekletilmesine 18/01/2010 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi."